

รูปแบบการจัดตั้งธุรกิจในประเทศไทย

1. กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned Enterprise)

เป็นการลงทุนโดยชาวต่างชาติทั้งหมด เป็นบริษัทจำกัดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของเวียดนาม

ข้อดี คือ การบริหารงานคล่องตัวเนื่องจากผู้ลงทุนมีอำนาจเต็มที่ในการบริหาร ระยะเวลาในการลงทุนสามารถถึง 50 ปี และไม่มีการจำกัดในเงินลงทุน

ข้อเสีย คือ อาจไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการต่างๆ ของเวียดนาม และประสบปัญหาการถือกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ต่างๆ ข้อกำหนดในการจ้างแรงงานท้องถิ่น

ทั้งนี้ กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมดห้ามดำเนินธุรกิจ เช่น ธนาคาร ประกันภัย อสังหาริมทรัพย์ ผลิต/ขายอาวุธ เป็นต้น (Decree No. 108/2006/ND-CP Dated on September 22, 2006, The Investment Law)

2. สำนักงานตัวแทน (Representative Office)

ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของบริษัทแม่ในการเจรจาต่อรองและลงนามขอสัญญาซื้อขาย ควบคุมการดำเนินงานของสัญญา บริการข้อมูลด้านการตลาดติดตามและให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย แสวงหาโอกาสในการลงทุน/คู่ค้า ทำกิจกรรมทางการตลาดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมสินค้า/บริการของบริษัท

เอกสารที่ทางหน่วยงานราชการเวียดนามต้องการในการขออนุญาตจัดตั้ง

- + สำเนาของเอกสารในการจัดตั้งของบริษัท
 - + ชื่อผู้แทนในเวียดนาม
 - + ที่อยู่ของสำนักงานตัวแทนในเวียดนาม
- ทั้งนี้ การขออนุญาตจัดตั้งสำนักงานตัวแทนใช้เวลาประมาณ 15 วัน

3. สาขาบริษัทต่างชาติ (Foreign Company Branch)

กฎหมายของเวียดนามอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเปิดบริษัทสาขาเพื่อดำเนินธุรกิจได้หากมีจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนในประเทศของนักลงทุนมาแล้วมากกว่า 5 ปี โดยสามารถดำเนินการค้าได้ 2 ประเภทคือ

สินค้าเพื่อส่งออก อาทิ งานหัตถกรรม ผลไม้ การแปรรูปอาหาร สินค้าอุตสาหกรรมของผู้บริโภค เนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ปีก สินค้าเกษตร (ยกเว้นข้าวและกาแฟ)

สินค้านำเข้าจากต่างประเทศ อาทิ เครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับการทำเหมือง การแปรรูปสินค้าเกษตร วัสดุในการผลิตยา ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง

เอกสารที่ทางหน่วยงานราชการเวียดนามต้องการในการขออนุญาตจัดตั้ง

- + สำเนาของเอกสารในการจัดตั้งของบริษัท
 - + รายชื่อกิจกรรมของสาขาเวียดนาม
 - + ชื่อของสาขาเวียดนาม
 - + ที่อยู่ของสาขาเวียดนาม
 - + จำนวนพนักงานคนต่างชาติทำงานในสาขาเวียดนาม
- ทั้งนี้ การขออนุญาตจัดตั้งสาขาบริษัทใช้เวลาประมาณ 15 วัน

4. กิจการร่วมทุน (Joint Ventures หรือ JV)

เป็นการลงทุนร่วมกันระหว่างหุ้นส่วนชาวเวียดนามกับชาวต่างชาติจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยชาวต่างชาติต้องมีสัดส่วนการลงทุนมากกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินลงทุนทั้งหมด ระยะเวลาในการลงทุนไม่เกิน 50 ปี และในส่วนของคณะกรรมการบริหาร (Board of Management หรือ BOM) ประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนการลงทุนแต่ต้องมีสมาชิกที่เป็นชาวเวียดนามอย่างน้อย 2 คน

ข้อดี คือ เป็นรูปแบบการลงทุนที่รัฐบาลเวียดนามให้การส่งเสริมมากที่สุด นอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถอาศัยหุ้นส่วนชาวเวียดนาม เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการต่างๆ ของเวียดนาม ทำให้ได้รับความสะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสีย คือ นักลงทุนชาวเวียดนามมักร่วมทุน โดยใช้ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในเวียดนามตีค่าออกมาเป็นเงินลงทุน ซึ่งมักประเมินสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ทำให้นักลงทุนต่างชาติเสียเปรียบ

เอกสารที่ทางหน่วยงานราชการเวียดนามต้องการในการขออนุญาตจัดตั้ง

- + ผลศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการร่วมทุน (Feasibility study)
- + สัญญาระหว่างหุ้นส่วน
- + สัญญาร่วมทุน
- + เอกสารของสถานะทางกฎหมายและทางการเงินของหุ้นส่วน

5. สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract หรือ BCC)

เป็นการร่วมทุนทางธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนาม ซึ่งอาจมีมากกว่า 1 รายเข้าร่วมทำธุรกิจด้วยความยืดหยุ่นมากที่สุด สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจสามารถเปิดสำนักงานเป็นตัวแทนที่เวียดนามระยะเวลาในการลงทุน สามารถถึง 50 ปี ข้อเสียของการลงทุนประเภทนี้ คือ ไม่มีการจำกัดความรับผิดชอบหากเกิดการขาดทุน อีกทั้งนักลงทุนต่างชาติยังขาดความเป็นอิสระในการบริหารงาน ในสัญญาต้องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ เนื้อหาของความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างหุ้นส่วนระยะทางธุรกิจ ความรับผิดชอบของหุ้นส่วน เป็นต้น

6. Build-Operate-Transfer (BOT), Build-Transfer-Operate (BTO), Build-Transfer (BT)

กิจการที่ทำสัญญากับภาครัฐเป็นรูปแบบการลงทุนที่เป็นข้อตกลงระหว่างหน่วยงานราชการของเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งอาจเป็นบริษัทต่างชาติถือหุ้นทั้งหมดหรือบริษัทร่วมทุนกับเวียดนามก็ได้ เพื่อที่จะสร้างหรือดำเนินการในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น สะพาน ถนน สนามบิน ท่าเรือ ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น โดยผู้ลงทุนจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการในระยะเวลาที่เพียงพอที่จะทำให้ได้รับเงินลงทุนคืนพร้อมกำไรที่สมเหตุสมผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในสัญญา โดยอาจเป็นสัญญาในรูปแบบ

- + BOT (Build-Operate-Transfer) คือ สร้างเสร็จแล้วสามารถหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลานึ่งก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐ
- + BTO (Build-Transfer-Operate) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐก่อน จึงเปิดดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในเวลาหนึ่ง
- + BT (Build-Transfer-Contract) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐทันที โดยรัฐจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในโครงการอื่นๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามสมควร เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้สนับสนุนการลงทุนต่างชาติในรูปแบบดังกล่าว โดยการให้สิทธิพิเศษในการใช้ที่ดินและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งสิทธิพิเศษทางด้านภาษี

